

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 707/3
Podgorica, 30.03.2023. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Radio i Televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice, lokalnom javnom emiteru emiteru opšteg televizijskog programa „Gradska TV“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, zbog emitovanja dana 10. marta 2023. godine u terminu od 18:53:41 do 18:54:20 sati, političkog oglašavanja predsjedničkog kandidata za izbore koji su održani 19. marta 2023. godine, u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze zaštite integriteta maloljetnih lica (član 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima),
 - b) kršenja zabrane korišćenja maloljetnika u političke svrhe (čl. 21 stav 9 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 35/11, 07/16 i 08/19)).
3. Lokalni javni emiter „Radio Televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice je dužan da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru opšteg televizijskog programa „Gradska TV“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla upozorenje javnom emiteru opšteg televizijskog programa 'Gradska TV' jer je, dana 10. marta 2023. godine, prekršio standarde vezane za zaštitu maloljetnika i omogućio korišćenje maloljetnika u političke svrhe, prilikom emitovanja političkog oglašavanja predsjedničkog kandidata za izbore koji su održani 19. marta 2023. godine.“
4. Lokalni javni emiter „Radio Televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice je dužan da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u programu „Gradska TV“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je konstatovala da je dana 10. marta 2023. godine, u terminu od 18:53:41 do 18:54:20 sati, Lokalni javni emiter „Radio Televizija Podgorica“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), kao javni emiter opšteg televizijskog programa „Gradska TV“, emitovao političko oglašavanje u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe (Nalaz Sektora za monitoring broj 05-707 od 10.03.2023. godine).

Imajući u vidu navedeno, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), člana 21 stav 9 Pravilnika o

programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-10.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i izdatog Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-509/1 od 02.03.2023. godine).

Dana 22. marta 2023. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-707/2 od 22.03.2023. godine) u kojem se navodi da je „emitovani materijal ... dostavljen od strane predsjedničkog kandidata 10. marta 2023. godine“. Takođe naglašava da je emiterova „Marketing služba ... u inicijalnom obraćanju svim predsjedničkim kandidatima naglasila da je odgovornost za kvalitet i sadržaj materijala isključivo na kandidatima, te da Lokalni javni emiter 'Radio Televizija Podgorica' neće odgovarati za navedeno.“

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 55 stav 1 Zakona propisano je da je emiter dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnih lica.
- Članom 90 stav 2 Zakona propisano je da za istinitost i tačnost oglasnih sadržaja odgovoran je naručilac, a za njihovu usklađenost sa odredbama ovog i zakona koji uređuje oblast medija odgovoran je emiter.
- Članom 96a Zakona je propisano da ukoliko nije drukčije propisano, na političko oglašavanje se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na oglašavanje.
- medijsko predstavljanje se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju (član 2 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za predsjednika Crne Gore, koji će biti održani 19. marta 2023. Godine („Sl. list Crne Gore“, br. 08/23)).
- članom 21 stav 9 Pravilnika zabranjeno je korištenje maloljetnika u političke svrhe.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programskog sadržaja, kao i izjašnjenja emitera, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je 10. marta 2023. godine, u terminu od 18:53:41 do 18:54:20 sati, emitovao politički oglas (spot), koji se odnosio na medijsko predstavljanje predsjedničkog kandidata Jakova Milatovića.
U spotu je, od 18:54:04 sati, emitovana uokvirena fotografija na kojoj se pojavljuje predsjednički kandidat u društvu ženske osobe i dvije maloljetne djece.
Jakov Milatović: „Otkad znam za sebe, trudio sam se da budem odgovoran. Odgovoran prema porodici, prijateljima, školovanju i poslu. Sve izazove možemo prevazići ako smo odgovorni, ako se poštujemo, pomažemo, ako se držimo zajedno. Želim da Crna Gora opet bude jedna velika, uspješna porodica. Jer, Crna Gora uspjeh je i zaslužila.“
Spot se završava sljedećom zvučnom i grafičkom porukom: „Uspjećemo - Jakov za predsjednika“.
Na početku i na kraju bloka političkog oglašavanja prikazano je sljedeće grafičko obavještenje: „BESPLATAN POLITIČKI MARKETING“.
2. Predmetnim sadržajem (spotom) je omogućeno predstavljanje kandidata za predsjedničke izbore koji su održani 19. marta 2023. godine, odnosno vršeno političko oglašavanje kandidata Jakova Milatovića.
3. U spotu se u većem dijelu, smjenjuju scene sa fotografijama iz njegovog privatnog života (školovanje, porodica, diploma, ...), koje prati glas kandidata. Među fotografijama je prikazana i porodična fotografija kandidata sa suprugom i dvoje maloljetne djece (dok govori „...ako se držimo zajedno“).
4. Prilikom sagledavanja opravdanosti uključivanja maloljetnika u sadržaje koji čine medijsko predstavljanje u predizbornim kampanjama, treba voditi računa da maloljetnici nijesu javne

ličnosti. Zbog toga, korišćenje njihovih ličnih podataka (sve informacije koje se odnose na fizičko lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi, neposredno ili posredno, a naročito pozivanjem na ličnu identifikacionu oznaku ili jednu ili više karakteristika koje su specifične za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili društveni identitet tog lica) predstavlja rizik za ugrožavanje njihove privatnosti.

5. Svaka slika, video ili audio snimak maloljetnika pripada njihovoj privatnosti, tako da oni imaju pravo da odluče sa kim žele da ga podijele. Objavljivanje video snimaka ili fotografija maloljetnika može ih dovesti u ranjivo stanje odmah ili kasnije u budućnosti (zbog mogućeg ismijavanja ili stigmatizacije), a njihov „politički trag“ može uticati na njihove buduće mogućnosti i životne izbore.
6. U spotu se maloljetnici, čiji se lik jasno vidi, pojavljuju na fotografiji uz predsjedničkog kandidata, njihova uloga je svedena na dekor koji bi trebalo da učini političkog subjekta dopadljivijim, a njegova poruka vjerodostojna. Korišćenje maloljetnika u političke svrhe se, u ovom slučaju, ogleda u tome što su maloljetnici prisutni samo kao dio formalnosti, kao objekat bez ikakvih relevantnih veza sa temom, ne u sopstveno ime, te bivaju instrumentalizovani.
7. Emitovanjem predmetnog spota, što je potvrđeno i podnesenim izjašnjenjem, emiter je zanemario obavezu, propisanu Zakonom, da štiti integritet i privatnost maloljetnika, te da se, saglasno Pravilniku, oni ne smiju koristiti u političke svrhe.

Emiter neosnovano odgovornost za emitovanje predmetnog spota prenosi na predsjedničkog kandidata („emitovani materijal ... dostavljen od strane predsjedničkog kandidata“, ... „Marketing služba ... u inicijalnom obraćanju svim predsjedničkim kandidatima naglasila da je odgovornost za kvalitet i sadržaj materijala isključivo na kandidatima..“). Bez obzira što je predmetni spot dostavio predsjednički kandidat, emiter je bio dužan da, prije donošenja odluke o njegovom emitovanju, sagleda i procijeni da li je sadržaj spota u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega. Jer, saglasno članu 90 stav 2 Zakona, za istinitost i tačnost oglasnih sadržaja odgovoran je naručilac (u ovom slučaju predsjednički kandidat), ali za usklađenost spota sa odredbama ovog i zakona koji uređuje oblast medija, odgovoran je emiter.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je prekršio član 55 stav 1 Zakona i član 21 stav 9 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje objaviće se na sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Pripremila: Nela Marković
Odobrila: Jadranka Vojvodić

Dostavljeno:

- Lokalni javni emiter „Radio Televizija Podgorica“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva